

ώρα, δὲν τοὺς συφέρει, σοφιστήκανε μὴν ἀρλούμπα καὶ ταμπουρωθήκανε πίσω ἀπὸ δαύτηνε.

Δὲν εἴμαστε, λένε, οὔτε μὲ τὸ Ὑπουργεῖο, οὔτε ἐναντίο του. Εἴμαστε μὲ τὴν «Ἐλέγχουσαν συμπολίτευσιν».

Δηλ. εἴμαστε μὲ τὸ τίποτε. Κι αὐτὸ τὸ τίποτε, λένε, τὸ δημοσίωγῃσε ὁ κ. Δημητρακόπουλος, ὁ ἀρχηγὸς του.

Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜΗ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΙΟΥ

Φίλε Νουμά,

Νομίζω πὼς δὲ θὰ πείραζε καθόλου ἂν, χωρὶς νὰ γένει κανέναν λόγον, δημοσίευσες ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς τὸ περίφημο γράμμα τοῦ φίλου Γιαννίου, γιὰ τὸ σεβαστὸ ποιητὴ μας τὸν κ. Παλαμᾶ, ποὺ τὸν χτυπάει μὲ τρόπο ἀλλόκοτο — ἃς μὴ μεταχειριστῶ ἄλλη λέξη —, γιὰτὶ ἀπ' αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ χάσει τίποτε ὁ ποιητὴς μας.

Φαίνεται πὼς ὁ καιρὸς ἦ ἡ χρονὴ φταίει, ποὺ τώρα τελευταῖα ἄρχισε ἕνας γραφιδοπόλεμος ἀνάμεσόν σέ μᾶς τοὺς δημοτικιστὰς καὶ θέλουμε μὲ μιὰ μπαλταδιὰ νὰ γκρεμίζουμε ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου τὸ ἔργο, προτοῦ — νομίζω — νὰ ἔχουμε φτάσει σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο τῆς φιλολογικῆς μας ἐξέλιξης.

Μὲ μιὰ μπαλταδιὰ κι ὁ φίλος Γιαννιὸς μᾶς ἐγγῆκε νὰ ρίξει κάτω τὸ στέριο «χτίριο» τοῦ ποιητῆ μας, χτίριο, ποὺ ὅσο κι ἂν θέλει νὰ τὸ ἴδῃ ἐκεῖνος, αὐτὸ ὅμως στέκεται πάντα μεγαλόπρεπο μπροστά του. Τὸ ἔργο τοῦ Παλαμᾶ, νομίζω ἀγαπητέ Γιαννιέ, πὼς δὲ θαλάσσωσε καμιά ποίησιν μας ἀλλ' ἀπεναντίας τῆς ἀνοιξε ἕνα φαρδὺ δρόμο, ἀφίνοντας νὰ χορταριάσουν καὶ νὰ χαθοῦν τὰ πλαῖνά του μονοπάτια. Φαίνεται πὼς ὁ Γ. ζητάει μιὰ ποίησιν ἀπολύτως σοσιαλιστικὴν, σὰν π. χ. τὸ «Παραμῦθι» τοῦ κ. Χατζόπουλου ποὺ δημοσιεύτηκε πέρυσι στὸ «Νουμά», γιὰ νὰ μορφωθῇ μ' αὐτὴ ὁ λαὸς μας! (Μ' αὐτὸ δὲ θέλω καθόλου νὰ λιγοστέψω τὴν ἀξία τοῦ κ. Χατζόπουλου ποὺ τὸν ἐχτιμῶ πολὺ κι ὡς ἄνθρωπο, γιὰτὶ ἔχουμε τὶς ἴδιες κοινωνικὰς ἀρχὰς, κι ὡς λογογράφου).

Δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω γιὰ τί εἶδους θαλάσσωμα στὴν ποίησιν μας μιλεῖ ὁ φίλος Γ. Μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς θὰ θέλῃ νὰ χτυπήσῃ τὸ συμβολισμὸ τοῦ ποιητῆ, κι ἂν εἶναι ἔτσι πιστεύω νὰ ξέρῃ ὁ φίλος

Γ. ὅτι αὐτὸς κυριαρχεῖ σήμερα στὴν πολιτισμένη Γαλλία καὶ δὲν εἶναι γέννημα τοῦ Παλαμᾶ, ὥστε δὲ φταίει αὐτὸς ἂν οἱ ποιητὲς μας θέλοντας νὰ πάνε πάνου στὴ καινούρια μέδα κατ' ἀνάγκην ἀκολούθησαν καὶ τὸ δρόμο τοῦ Παλαμᾶ.

Ἐπειτα ἀφοῦ ὁ Παλαμᾶς δὲν ἔχει χτίσει τίποτα, ἀλλὰ μόνον σκόρπισε ὕλικά γιὰ ἕνα ποιητικὸ χτίριο, πὼς μπόρεσε λοιπὸν κ' ἐπηρέασε τὴν ποίησιν μας, χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ κάτι τέλειον χτισμένον, κάποιον σύνολο ἀλυσσοδεμένον; Μὲ σκόρπιες κι ἀκατάστατες ποιητικὰς φράσεις δὲν ἐπηρεάζεται μιὰ ποίησιν ἑνὸς ἔθνους καὶ λέγοντας ὁ φίλος Γ. ὅτι ὁ Παλαμᾶς ἐπέδρασε στὰ κεφάλια τῶν νέων μας ποιητῶν, ἀδιάφορο πὼς, σημαίνει ὅτι παραδέχεται πὼς ὁ ποιητὴς μας ἐφκίσε κάτι δυνατὸ, μὲ τὸ ὅποιο μπόρεσε κ' ἐπέβαλε τὴ γνώμη του.

Κι ἀκόμα, τί φταῖν οἱ λογογράφοι μας ἂν ἡ φιλολογικὴ τους παραγωγὴ πέρασε ἄσκοπη γιὰ τὴ μόρφωσιν τοῦ λαοῦ μας, ὥστε γι' αὐτὸ ἐμεῖς οἱ σοσιαλιστὰς νάρνηθοῦμε κάθε νεολληνικὴ φιλολογία; Καὶ ἡ ἀρχαία φιλολογία μας πέρασε ἄσκοπη γιὰ τὴ μόρφωσιν τοῦ λαοῦ μας, κι αὐτὴ λοιπὸν νὰν τὴν ἀρνηθοῦμε; Κ' οἱ ξένες, μὴ πορνογραφικαί, φιλολογίαι, περνοῦν ἄσκοπα γιὰ τὸ λαὸν μας, νὰν τίς ἀρνηθοῦμε κι αὐτές; τί φταῖν οἱ λογογράφοι μας ἂν δὲ διαδάξῃ ὁ λαὸς μας; Φταίει τὸ σχολεῖο, φταίει ἡ Πολιτεία, ποὺ δὲ φροντίζει καθόλου γιὰ τὴ στοιχειώδη τουλάχιστο μόρφωσιν του.

Μὲ τὸ ποὺ δὲ διαδάξῃ ὁ λαὸς μας — πρᾶγμα πολὺ λυπηρὸν θέδαια — δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ πιάσων νὰ γράφουν ὅλοι ὅσοι μποροῦν καὶ γράφουν, σβύνοντας μὲς στὸ κρῖν τὸ νερό, σὰν τὰναμένο κάρδονο, τὴν κάθε καλλιτεχνικὴ ἐκφραση τῆς ψυχῆς τους. Ὅποιος βλέπει ὅτι πλημυράει μέσα τοῦ καλλιτεχνικοῦ τοῦ αἵσθημα, τὸ ἐκφράζει πάνω στὸ χαρτί, ἀδιαφορώντας ἂν θὰ τὸ προσέξῃ ὁ ἄλλος ἢ ὄχι.

Ἄν ὁ λαὸς μας σήμερα δὲ διαδάξῃ τὴ φιλολογία τῆς ψυχῆς του κ' εὐχαριστεῖται μὲ τὰ μουτζουρώματα τοῦ Κυριακοῦ, αὔριο θὰ ξυπνήσῃ καὶ θὰ καταλάβῃ τί πρέπει νὰ διαδάξῃ καὶ θὰ ζητήσῃ ἄλλα ἀνώτερα ἔργα. Θὰ συμφωνοῦσα πέρα — πέρα μὲ τὸ φίλο Γ. ἂν ἐφεγε μονάχα μερικὸς τάχα ποιητάκος μας, ποὺ κάλλιο θὰ κάνανε νὰ πιάσων τὴ στιχοπλοκίαν καὶ νὰ ριχτοῦν μὲς τίς ἀγκάλες τοῦ λαοῦ νὰ τότε μορφώσουν, καὶ νὰ τοῦ ξυπνήσουν τὸ αἶσθημα κ' ἔτσι θὰ τοῦ φέρνανε κάποιον ὄφελος, ἐνῶ μὲ τοὺς στίχους τοὺς χάνουν ἄδικα τὸν καιρὸν τους καὶ δὲν ὠφελοῦν κανέναν, σὰν π. χ. κάποιον ποὺ στὸν περασμένο «Νουμά» δόγηκε νὰ φέξῃ ἔτσι ἄσε-

θα τον κ. Τρανό γιατί έπαίνεσε μία φυλλάδα του έργατη Παλιούρα.

Έπειτα πώς από τώρα προφητεύει ο γκρεμιστής του Παλαμά; πώς μετά 50 χρόνια θα γεννηθῇ ο άρειμάνιος κατακρίτης του έργου του ποιητή μας; ενώ μπορεί να συμβῇ ελωςδιόλου το ένάντιο, δηλαδή μπορεί να γεννηθῇ μετά 50 χρόνια κανένας θερμός έξυμνητής του Παλαμά, που θα κυλίση στη λάσπη τῆς κριτικῆς του κ. Χατζόπουλου μαζί με το γράμμα του Γιαννιού. *Αν ο κ. Παλαμάς ξακουσθήσεται τὴν ἀρθογραφία του στο «Νουμά», πράμα που το παρακαλούμε, μπορεί ναυτοχτονήσει μονάχα στη συνείδηση του φίλου σοσιαλιστή, όχι όμως και στη συνείδηση όλων τῶν δημοτικιστάδων, που αν όχι όλοι, μά οί περισσότεροι τότε λατρεύουν.

*Έργα σάν το «Δωδεκάλογος», σάν τίς «Άλυσίδες» καί σάν τούς «Ίαμβους», δέ σκοτώνονται καί δέ γκρεμίζονται με δύο λόγια ἢ μ' ένα γράμμα γραμμένο με κάποια έξαψη, άγαπητέ συνιδεάτη!

Πόλη

ΝΙΚΟΣ ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Η συνέχεια τῆς κριτικῆς μελέτης του Κωστή Παλαμά καί του «Δαχτυλιδιοῦ τῆς μάνας» του Καμπύση μείνανε γιά τῆλο φύλλο, που θα βγει ύστερ' από δεκαπέντε μέρες.

Κάποιος που υπογράφεται **Έργατης** μάς έστειλε ένα άρθρο γιά το «Κυριακό σχολείο» του Έργατικου Κέντρου. Πῆγε, λέει, στις έξετάσεις του καί πείστηκε πώς ο τίτλος που του ταίριαζει είναι «Έργατικό σχολείο τῆς ρεκλάμας». Στις έξετάσεις του εἴμερς δέν πήγαμε, γιατί δέ μάς καλέσανε, αν καί πολλές φορές μάς ζητήθηκε νάν το ρεκλαμαρίουμε. Μιά λοιπόν καί δέν πήγαμε, δέν μπορούμε νά ξέρουμε αν είναι σωστά όσα μάς γράφει ο άγνωστος ανταποκριτής μας καί γι' αυτό δέν τὰ τυπώνουμε.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ 'ΕΣΤΙΑΣ, ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ι. Α. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ 44

Έξεδόθησαν : ΚΩΝΣΤ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

ΕΡΓΑ: ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΠΕΖΑ

ΤΟΜΟΙ ΔΥΟ ΣΕΛ. 468

Περιέχουσι πάντα τὰ έργα του δημοτικωτάτου συγγραφέως ποιήματα καί πεζά. Τὰ δημοσιευθέντα παρ' αυτού εις βιβλία, εις περιοδικά καί έφημερίδας καί τὰ άνευρεθέντα μετά θάνατον αυτού άνέκδοτα (το πρώτον ἤδη δημοσιευόμενα).

Τιμῶνται διὰ τὸ Έσωτερικὸν Δρ. 5

» διὰ τὸ Έξωτερικὸν » 6

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΧΤΗΣ

Πρωτοπαίχτηκε τὴν Τετράδη βράδι στο θέατρο Μαρίκας Κοτοπούλη (πρ. Νέα Σκηνή) με έπιτυχία μεγάλη ἢ τρίπραχτη σκηνική σάτυρα του κ. Ταγκοπούλου «Ο Άρχισυντάχτης». Άνάλυση του έργου θα μάς δώσει στο άλλο φύλλο «Ο κριτικός του Νουμά». Τοῦτο μόνο σημειώνουμε δῶ, πώς το έργο πέτυχε, αφού άρχινήσανε νάν το βρίζουνε με λύσσα οί έφημερίδες. Δηλ. έγινε κείνο που ζητούσε ο συγγραφέας: νάν τούς τσούξει τόσο τούς δημοσιογράφους καί νά κερδίσει έτσι τίς βρισιές τους, το μόνο τιμητικό στεφάνι γιά κάθε συγγραφέα που σέβεται τον έαυτό του καί τὴν τέχνη του.

ΣΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,,

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

πωλιούνται τὰκόλουθα βιβλία πρὸς ΜΙΑ δραχμὴ τὸ

έξὸν ἀπὸ ὅσα εἶναι σημειωμένα με άλλες τιμές

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ, «Η Ματιά». — «Αγκάθια καί Τριβόλοι» (δηγήματα). — ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΔΗ, «Ο Μέν' Άλέξαντρος». — ΒΑΡΛΕΝΤΗ, «Δόξα καί Ζωή». — ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ, «Αάφνης καί Χλόη» του Λόγγου. μετάφρ., — «Τίμονας ο Μισάνθρωπος» του Λουκιανού (μετάφρ. λ. 50), | «Ο Προσκυνητής». — ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ, «Τὰ Τραγούδια του Άπρίλη» (δρ. 2). — Π. Σ. ΔΕΛΤΑ «Στοχασμοί περί τῆς άνατροφῆς τῶν παιδιῶν μας» (λ. 50). — «Γιά τὴν Πατρίδα» — «Η καρδιά τῆς Βασιλοπούλας» (δρ. 3,50), — «Παραμύθι δίχως ὄνομα» (δρ. 3,50), — «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου» (τόμοι 2, δρ. 4,50). — ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. «Απὸ τὸν Κόσμο τοῦ Σαλονιού». — ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου». — ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΖΕΡΒΟΥ, «Νησιώτικα Τραγούδια». — Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ, «Τὰ Γεωργικά τοῦ Βεργίλιου» (λ. 50). — «Σακούνταλα» τοῦ Καλλιμάχα (δρ. 1). — ΙΔΑ, «Σαμοθράκη» (δρ. 2). — Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ, «Τὰ Τραγούδια τοῦ Στρατιώτη» (λ. 10). — ΑΝΤΩΝΗ Κ. ΔΕΚΟΠΟΥΛΟΥ, «Τὸ Βιολί». — ΑΔΕΞ. ΜΑΡΠΟΥΤΖΟΓΛΟΥ «De Profundis» τοῦ O. Wilde (δρ. 2). — ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ «Δηγ. τοῦ Δελινοῦ» (δρ. 2) — «Οί νεκροί τῆς ζωῆς» (δρ. 2). «Στὸ Άλμπουρο» (δρ. 2). — ΑΔΕΞ. ΠΑΛΗ, «Ο ἔμπορος τῆς Βενετίας» (Β' έκδοση). — ΑΔΕΞΑΝΤΡΑΣ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ, «Αθρόπινος Μηχανισμός». — ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ, «Τὰ Παλιά καί τὰ Καινούργια». — ΖΗΣΙΜΟΥ ΣΙΔΕΡΗ, «Ο Αἶας» τοῦ Σοφοκλή (μετάφρ.). — ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ, «Πλουτάρχου : Περὶ Παίδων Άγωγῆς» (μετάφρ.). — ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΦΑΝΗ, «Μπουμπούκια». — Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ (δράματα): «Ζωντανὸ καί Πεθαμμένοί», — «Ο Άσωτος», — «Οί Άλυσίδες» (δρ. 2). — ΜΕΝΟΥ ΦΙΑΠΗΤΑ «Απὸ τούς Θρύλους τῶν Αἰώνων», — «Γραμματικὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Γλώσσας» (Α' έκδοση) καί Β' έκδοση, τόμοι 2 (δρ. 5). — Ζ. ΦΥΤΙΑΗ, (δράματα): «Τὸ Έκθετο», — «Δίχως Άκρογιάλι», — «Χτισμένο στὸν Άρμος». — ΦΩΤΗ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗ. «Τὸ Γλωσσικὸ Πήτημα». — «Στὴ Φοιτητικὴ Συντροφία» (λ. 50). — ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΥ, «Μελάχρα». —

Γιά τὸ έξωτερικό, λ. 25 παραπάνου δ κάθε τόμος.

ΤΟΜΟΙ περασμένοι τοῦ «ΝΟΥΜΑ» (έξὸν ἀπὸ τὸν πρῶτο που δέν ὑπάρχει κανένα του αντίτυπο) πωλιούνται ρω 10,50 ο ένας γιά τὴν Ελλάδα καί φρ.χρ. 12,50 γιά τὸ έξωτερικ